

Rolul învățământului
superior din Moldova în
dezvoltarea competențelor
pentru piața muncii:
provocări și perspective

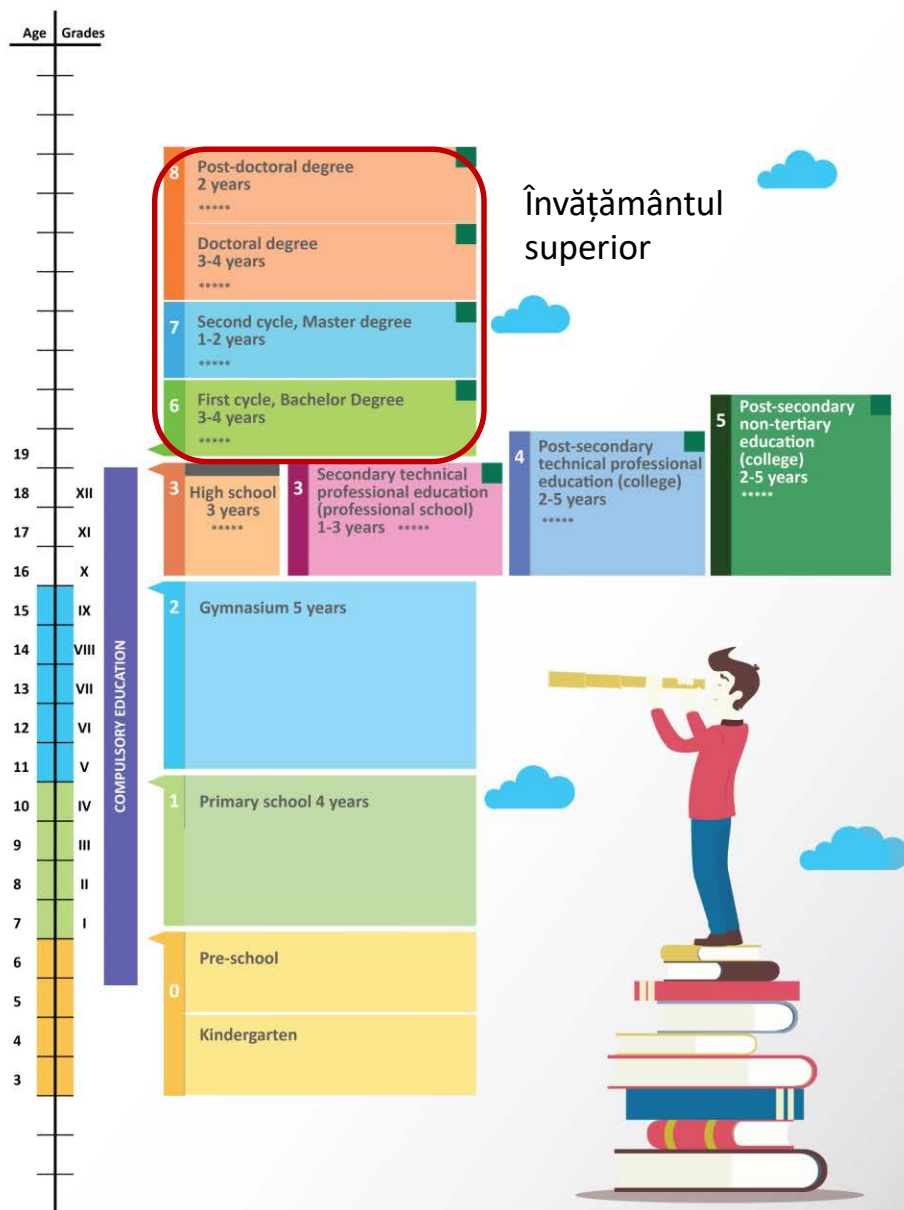
Grupul Băncii Mondiale

Mai 2019

Învățământul superior este **principalul factor** al progresului și dezvoltării economice și sociale

Structura învățământului superior în Republica Moldova:

Potrivit Art. (76) din Codul Educației al Republicii Moldova, învățământul superior este organizat pe două filiere:

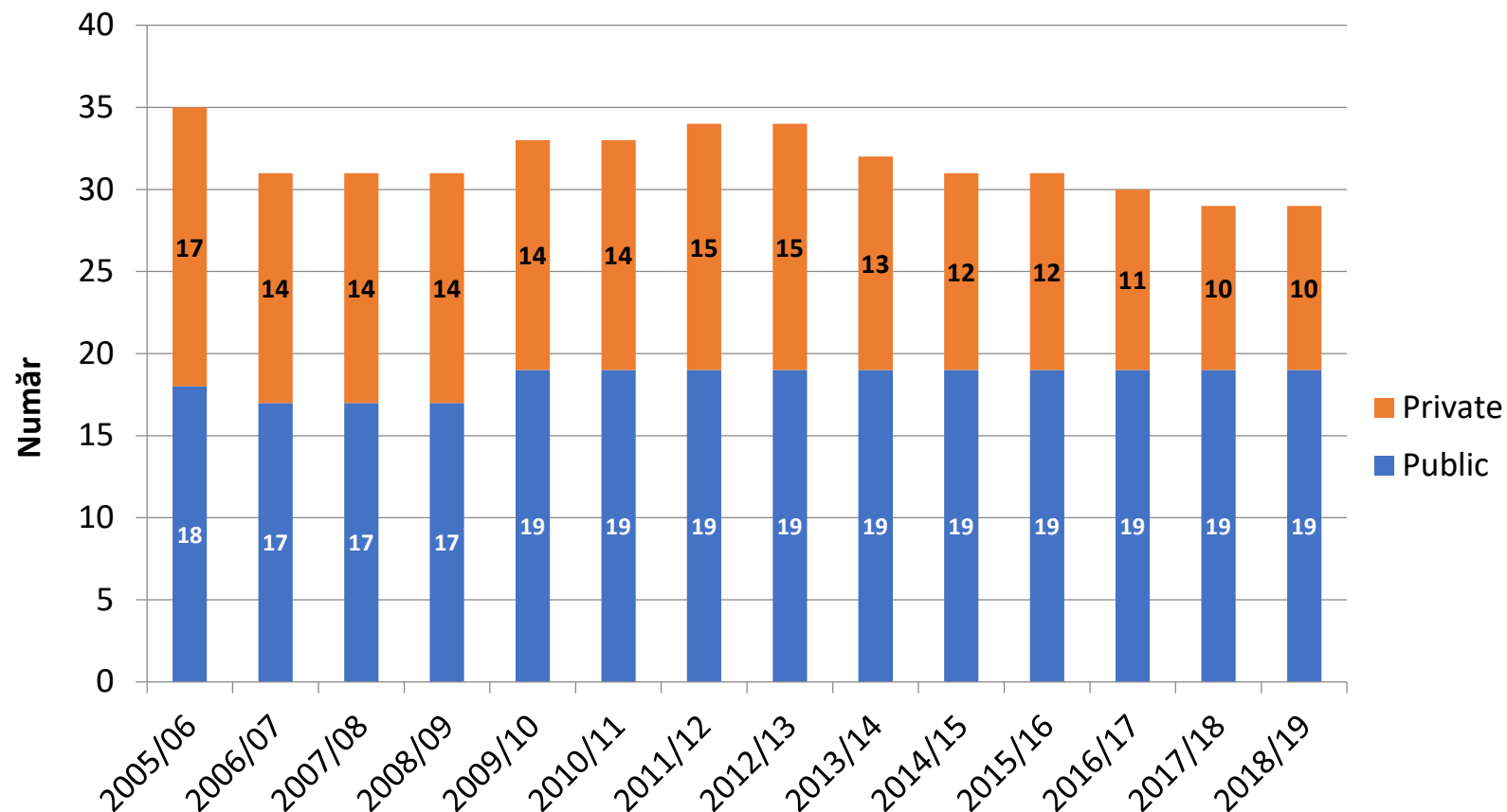
- academică, și
- profesională avansată.

Învățământul superior este structurat pe trei cicluri:

- ciclul I – studii superioare de licență (nivelul ISCED 6) cu o durată de 3 - 4 ani;
- ciclul II – studii superioare de master (nivelul ISCED 7) cu o durată de 1 - 2 ani;
- ciclul III – studii superioare de doctoral (nivelul ISCED 8) cu o durată de 3 ani.

Art (79) din Codul Educației stipulează că instituțiile de învățământ superior vor avea statutul de autonomie universitară.

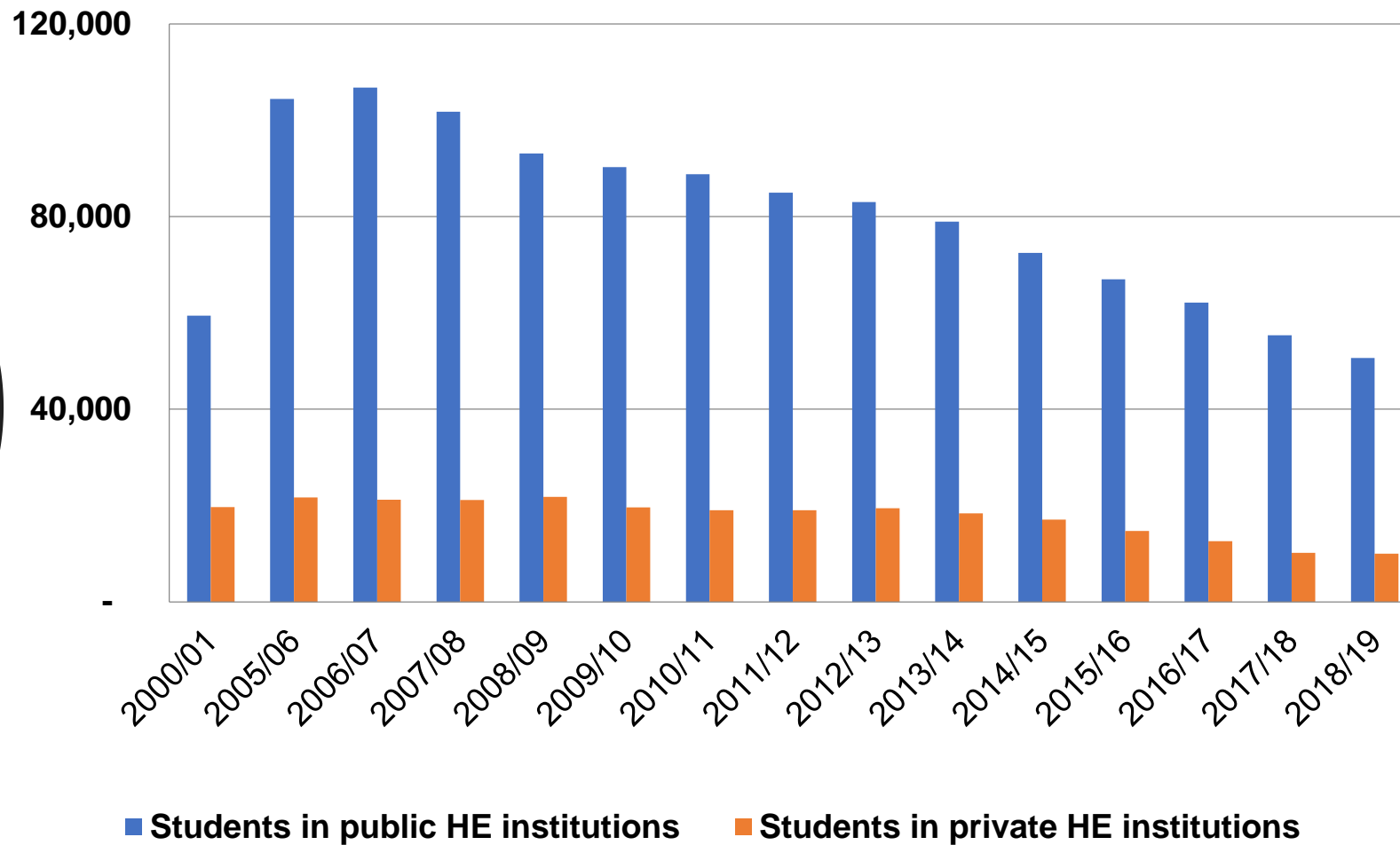
Instituții de învățământ superior, 2005-2019

Există 29 de instituții de învățământ superior în Republica Moldova:

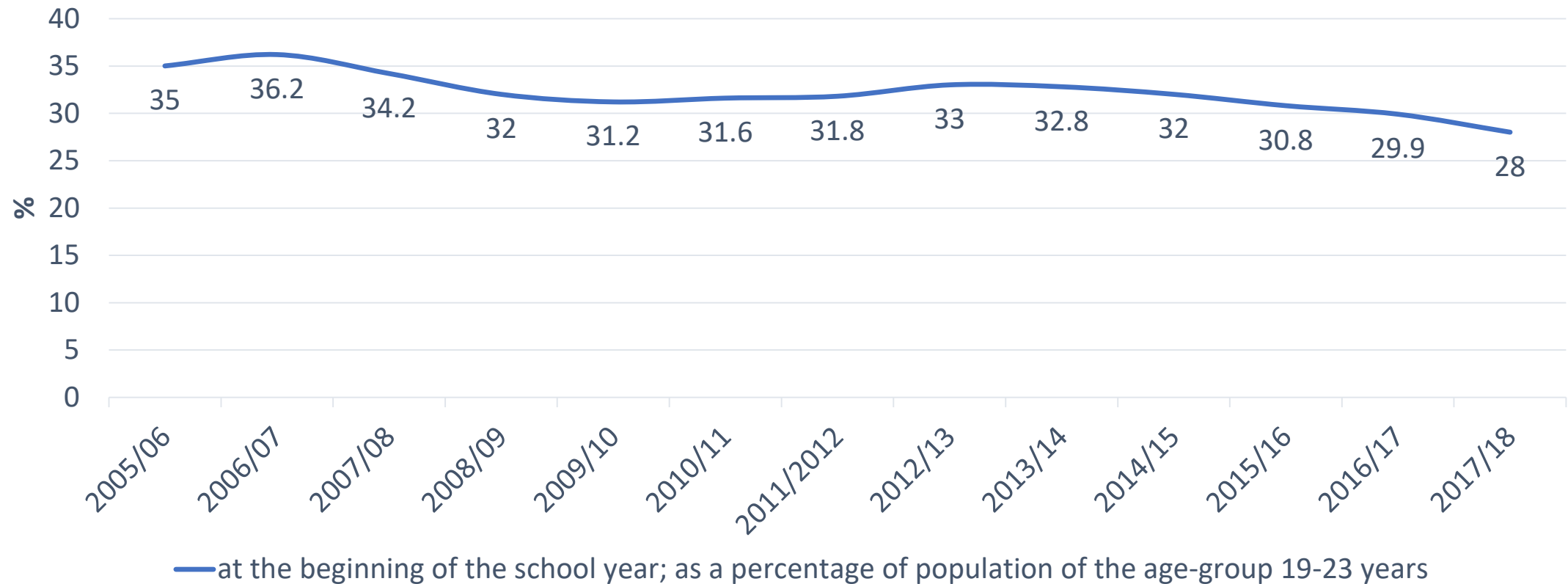
- 19 instituții publice și
- 10 instituții private.

- 25 de instituții în municipiul Chișinău și câte una în fiecare din următoarele localități: Bălți, Comrat, Cahul și Taraclia.

Studenti din învățământul superior, 2000-2018

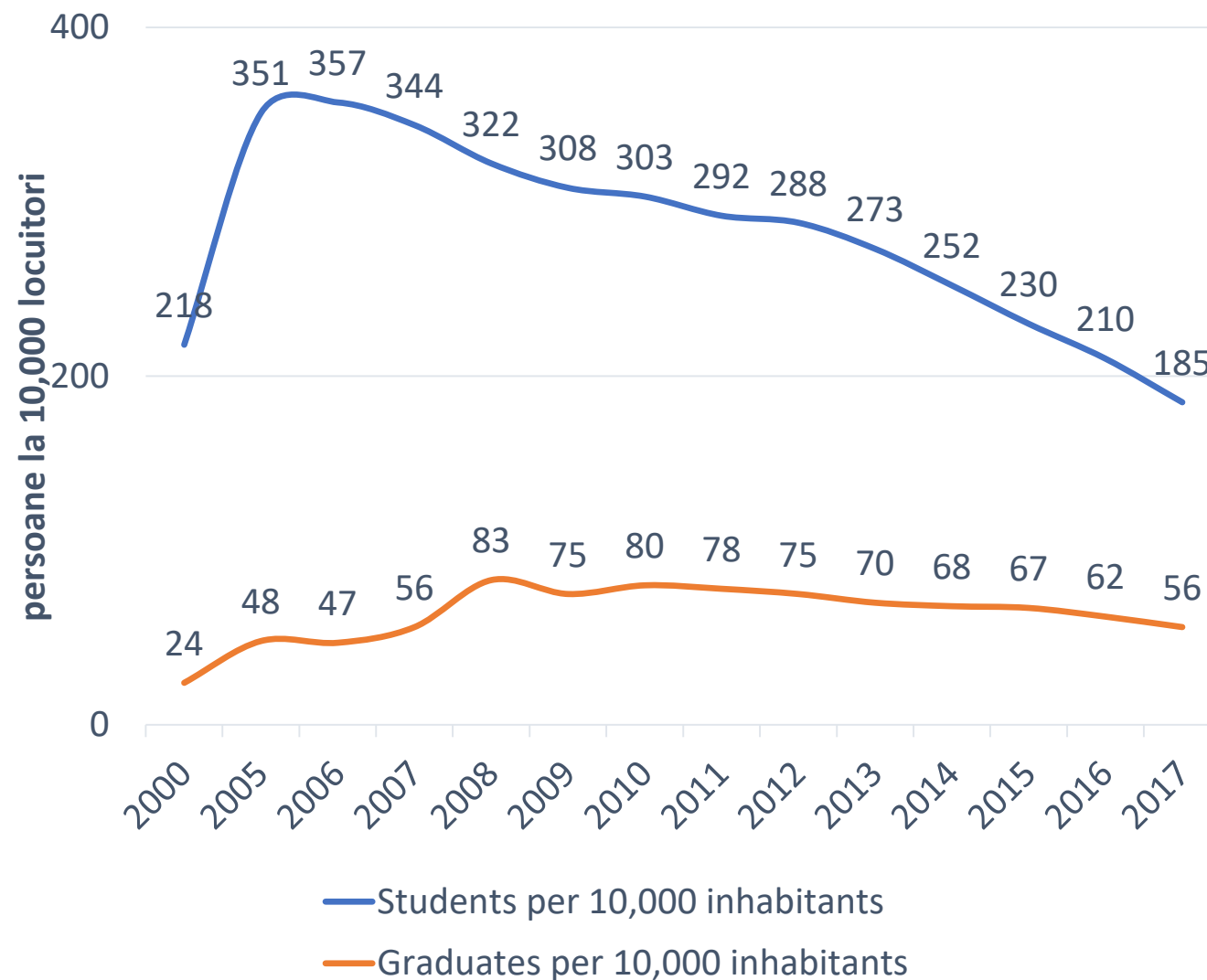
Sursa: Biroul Național de Statistică

Rata de înmatriculare a tinerilor în învățământul superior este în scădere

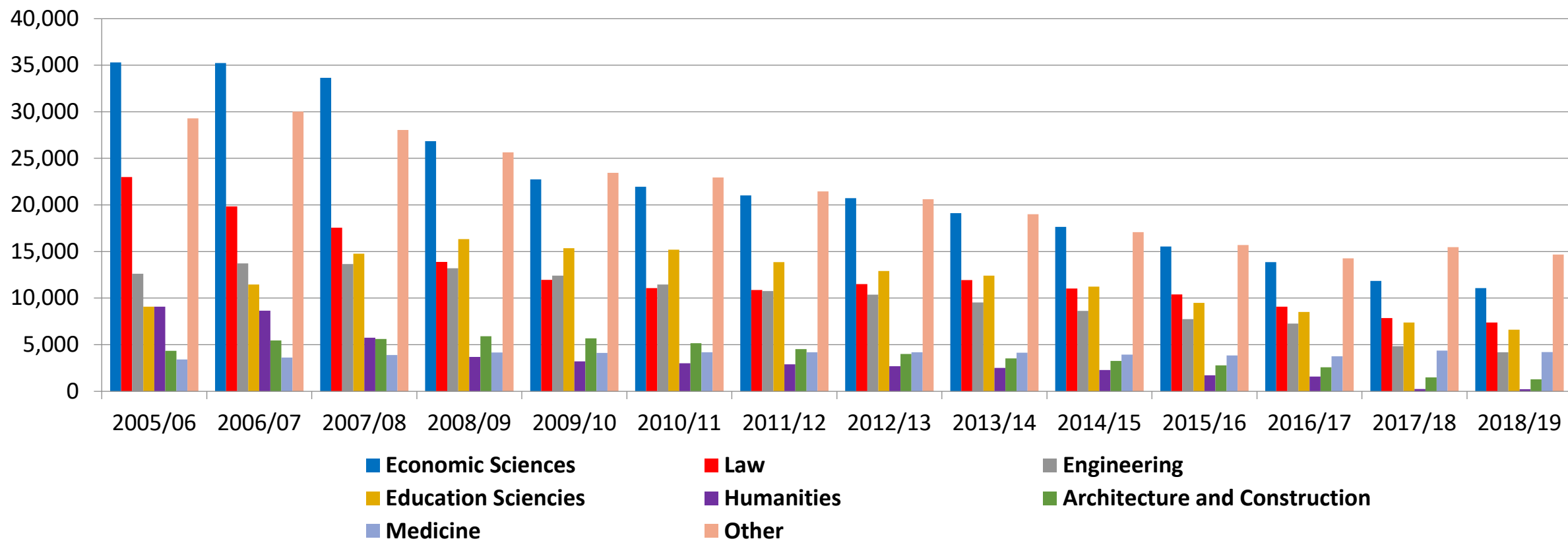
Sursa: Biroul Național de Statistică

Studenti și absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior la 10.000 de locuitori, 2000 - 2017

Sursa: Biroul Național de Statistică

Studenti în instituții de învățământ superior pe domenii de studiu, 2005-2018

Sursa: Biroul Național de Statistică

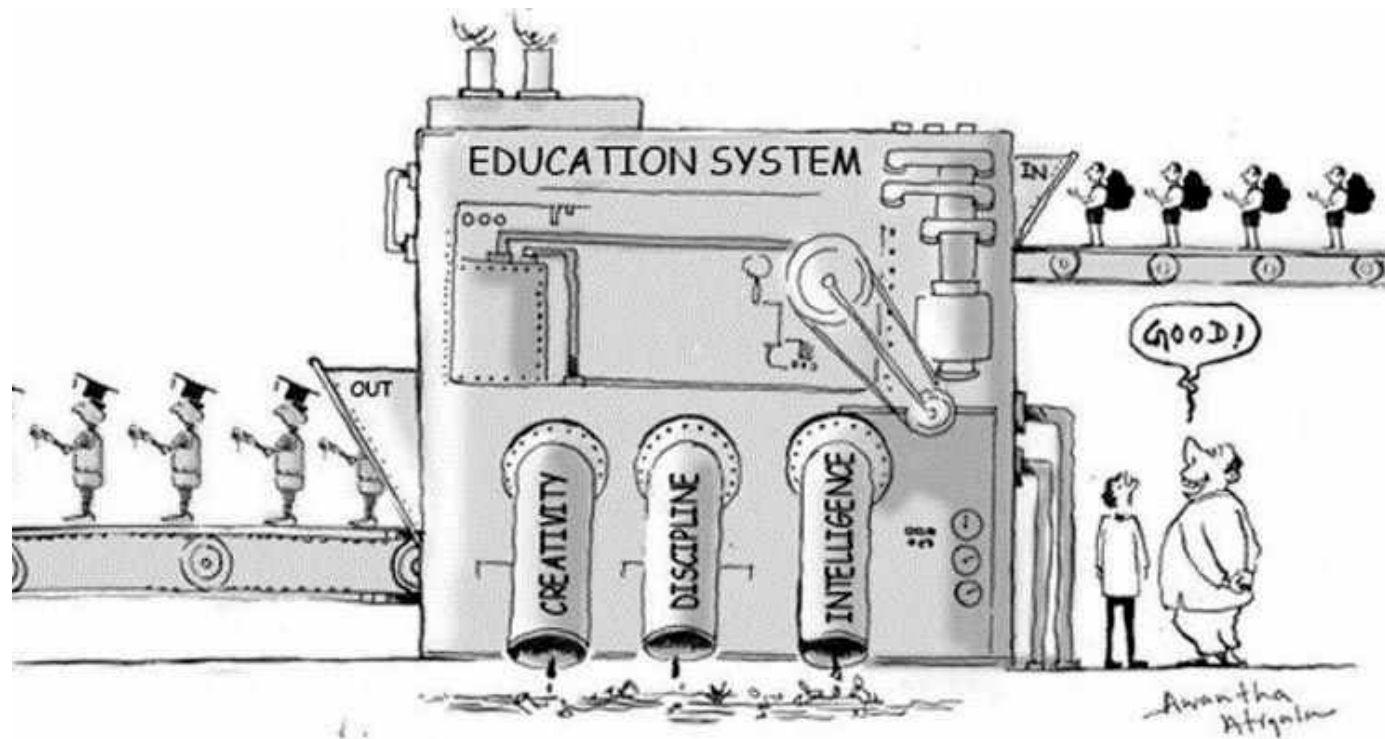

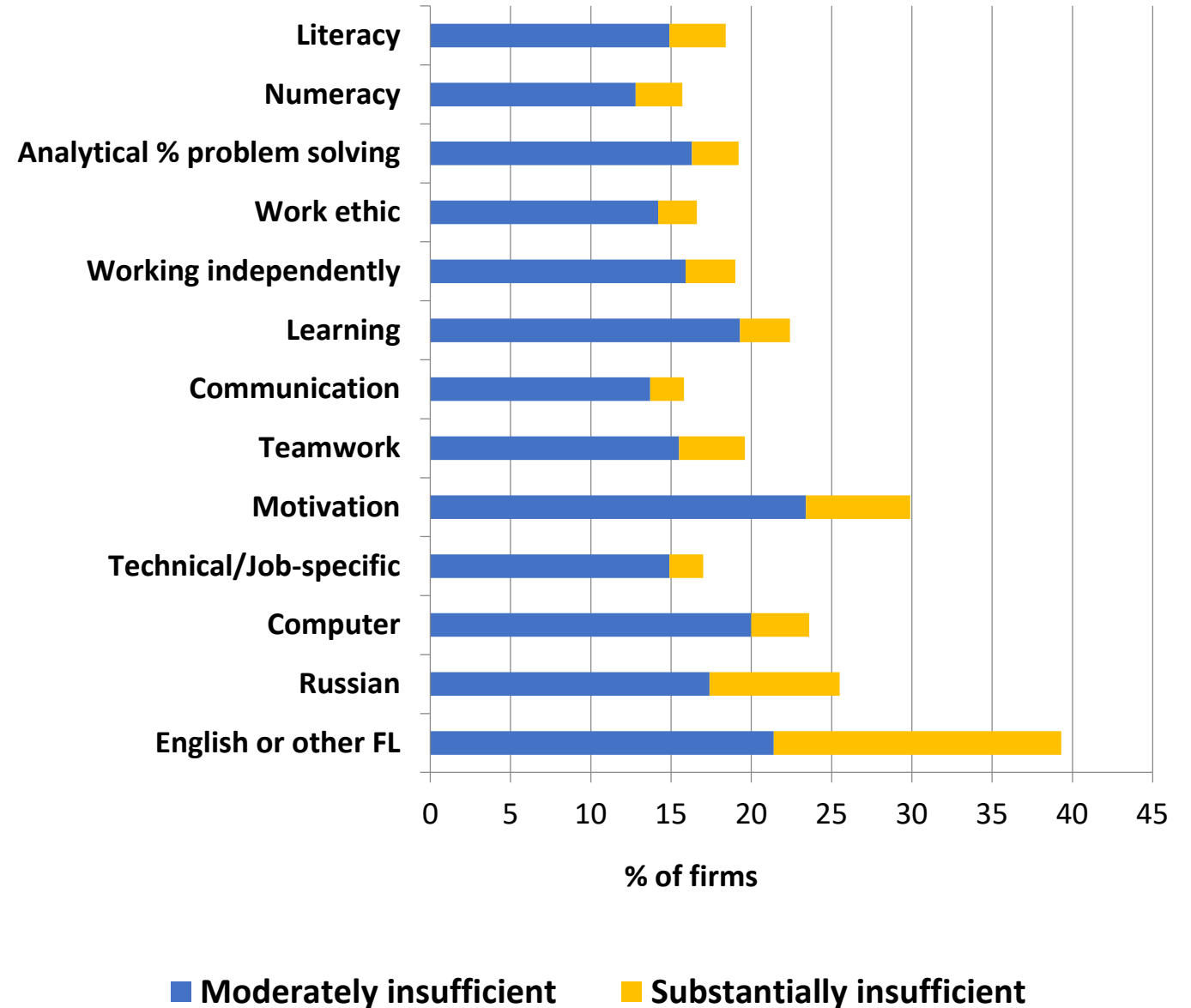
Provocări

- Parteneriatele eficiente între universități și sectorul privat sunt limitate;
- Lipsa unor proceduri clare de responsabilizare și transparență;
- Mecanismul de finanțare pentru universități nu oferă stimulente pentru absolvenți în asigurarea competențelor care să-i ajute să obțină locuri bune de muncă.

Legătura slabă
dintre
învățământul
superior și piața
muncii dăunează
economiei și
persoanelor fizice

Abilitățile absolvenților universităților nu corespund cerințelor angajatorilor, 2016

Absența competențelor reprezintă o constrângere pentru dezvoltarea și creșterea sectorului privat în Moldova

- Incapacitatea de a găsi un personal suficient de calificat este privită ca principala cauză a lipsei forței de muncă - peste 25% dintre companii au raportat că se confruntă cu un deficit de forță de muncă din cauza imposibilității de a găsi personal calificat *
  - ✓ În concordanță cu prognozele anterioare
- Întreprinderile se confruntă cu o lipsă de forță de muncă calificată, forțându-i pe mulți să reducă operațiunile și să evite planurile de creștere:**
  - ✓ Unii susțin că ar fi putut dubla cu ușurință producția lor dacă ar fi avut suficientă forță de muncă calificată
- Întreprinderile mijlocii și mari sunt mai afectate de lipsuri, de ex. companiile de transport duc lipsă de până la 20-25% șoferi; în sectorul articolelor de îmbrăcăminte - 10-40% din posturile de lucru sunt vacante; Companiile TIC duc lipsa de peste 20% de dezvoltatori de software**
  - ✓ Companiile mici au o agilitate mai bună optând să distribuie responsabilitățile între personalul existent, spre deosebire de companiile mijlocii și mari

Surse: *Lipsa competențelor. Jan Rutkowski, Victoria Levin, Ali Bargu. Banca Mondială. 2017.

** Evaluarea cererilor de competențe din sectorul privat și gradul de implicare a sectorului privat în crearea unui ecosistem de competențe bazat pe cerere din Republica Moldova. Magenta Consulting. 2017c

Perspective

Rezultatele învățării dorite, descrise în termeni de competențe, ar trebui să fie convenite cu angajatorii

- Cadrul Național al Calificărilor este în funcțiune
- Standarde ocupaționale și de calificare elaborate cu participarea angajatorilor

Autonomia este însoțită de informații solide despre performanța universităților

- Pentru ca guvernul să ia decizii informate cu privire la reformele de politici, finanțarea și plasarea studenților
- Pentru studenți și pentru gospodării să facă alegerile privind studiile

Instrumentele de finanțare trebuie să includă contracte de performanță și formule de finanțare per student orientate spre rezultate

- Metodele de alocare și definirea indicatorilor necesită o analiză atentă

Vă mulțumesc!